

Pinksteren 2017: zelfbezinningsweekend voor driegeleders

Hoe kunnen we onze krachten bundelen voor de driegeleding?

De idee van de driegeleding van het sociale organisme berust volgens Rudolf Steiner op een “allseitige, umfassende Beobachtung”. Steiner stelt ook dat álle mensen (grotendeels onbewust) de driegeleding willen, en dat iedereen met betrekking tot deze idee een opgave heeft in de huidige tijd.

Wie de betekenis van de driegeleding als enige werkelijke oplossing voor het sociale vraagstuk tot zich door laat dringen, verlangt naar het praktische beginpunt van waaruit de driegeleding verwezenlijkt kan worden. Voor een idee met zo'n enorme potentie: onbewust wil *iedereen* het, moet er immers een punt bestaan vanwaar die idee steeds meer herkend en begrepen zal worden. En vanwaar dus de verwezenlijking onomkeerbaar zijn aanvang kan nemen...

Eén essentiële voorwaarde voor de praktische verwezenlijking van de sociale driegeleding lijkt in elk geval deze: dat degenen die zich al wél bewust zijn geworden van deze idee en haar reikwijdte, elkaar vinden en een krachtige, werkelijk sociale gemeenschap /gemeenzaamheid weten te vormen.

Dit jaar is wellicht belangrijk voor de driegeledingsidee: het is 100 jaar geleden dat de idee van de driegeleding van het sociale organisme door Rudolf Steiner voor het eerst naar buiten werd gebracht, nl. in memoranda gericht aan de keizer van Duitsland en aan de keizer van Oostenrijk-Hongarije. Ook is het 100 jaar geleden dat Steiner, na 30 jaar geesteswetenschappelijk onderzoek, zijn inzichten over de driegeleding van het menselijke fysieke organisme publiceerde. In Nederland werd 100 jaar geleden de zgn. schoolstrijd gewonnen door protestantse en katholieke scholen, met als gevolg dat alle scholen gelijke rechten kregen op bekostiging door de overheid, ongeacht hun levensbeschouwelijke grondslag.

Programma:

zondag 4 juni

10.30u-11.00u ontvangst met koffie/thee

11.00u Inleiding door Wouter Kamphuis

11.30u gezamenlijke studie van de eerste voordracht uit “Wie wirkt man für den Impuls der Dreigliederung des sozialen Organismus” Rudolf Steiner, Ga.338. Iedere deelnemer wordt verzocht enkele alinea's voor te bereiden en in eigen woorden weer te geven voor de aanwezigen (zie toelichting*). Gespreksleider John Hogervorst

13.00u lunch, aansluitend wandeling over de boerderij

14.00u Das Geld, sein Wesen und Wirken in der Gegenwart, Heidjer Reetz
(zie toelichting**).

15.30u theepauze

16-17u dansen van universele vrede, Eleonora Helderma

18u warme maaltijd

19.30-21u Vrij gesprek naar aanleiding van "Wie werkt man...": Met eigen bijdrages van de deelnemers aan de hand van vragen als: "Hoe probeer je zelf voor de driegeleding te werken? Denk je dat die werkzaamheid nog zou kunnen worden versterkt en zo ja, hoe? Zie je aanknopingspunten voor het verwezenlijken van de driegeleding in de huidige situatie, zo ja, waar en hoe? "

maandag 5 juni

8.30u ontbijt

9.15u zingen en sociale oefeningen o.l.v. Kathinka

9.30u Gemeenschapsvorming, John Hogervorst

11.00u koffiepauze

11.30u Voortzetting van gesprek naar aanleiding van Wie werkt man für den Impuls der Dreigliederung des sozialen Organismus

13u lunch

13.45u zingen en sociale oefeningen o.l.v. Kathinka

14u Das Geld, sein Wesen und Wirken in der Gegenwart*, vervolg met Heidjer

15u-17u Voortzetting van gesprek naar aanleiding van Wie werkt man für den Impuls... met aansluitend terugblik op deze bijeenkomst.

Wie dat wil is van harte welkom om op maandag nog te blijven voor het avondeten.

* gemeenschappelijke studie "Wie werkt man für den Impuls der Dreigliederung des sozialen Organismus"

We richten ons samen op de eerste voordracht uit deze bundel. Deze zal in alinea's worden verdeeld onder degenen die zich voor de bijeenkomst aanmelden. Bedoeling is om tijdens het studiedeel de betreffende alinea samen te vatten en de essentie daarvan weer te geven; waarbij het er in eerste instantie om gaat heel 'streng' bij de inhoud te blijven. De Duitse tekst is te vinden op <https://archive.org/stream/rudolf-steiner-ga-338#page/n13/mode/2up> of te verkrijgen via Wouter. Aan een Nederlandse vertaling wordt gewerkt, we hopen ook deze tijdig te kunnen rondsturen.

**** Das Geld, sein Wesen und Wirken in der Gegenwart**

Die Frage, was Geld ist, lässt sich nicht mit einer einfachen Definition beantworten. Heute ist Positives und Negatives in sehr schwer durchschaubarer Weise vermischt. Drei Aspekte:

- Seine Schöpfung unter der Macht von Nationalstaaten und durch die Banken.
- Seine realen wirtschaftlichen Funktion: Kaufen, Sparen, Leihen und Schenken.
- Sein Missbrauch durch politische Mächte in der Geschichte und in der Gegenwart.

Für diese Zusammenkunft liefere ich einen Beitrag, in dem ich zeigen möchte, was sich – zunächst im Bewusstsein und dann in den sozialen Verhältnissen ändern muss, damit das Geld im Dienst der Realwirtschaft bleibt und nicht für sogenannte Finanzblasen und für Kriege missbraucht und ruiniert wird. Darauf aufbauend versuche ich die *dreigliedrige organische Geldordnung* darzustellen, die Rudolf Steiner aus der anthroposophischen Geisteswissenschaft heraus entwickelt hat.

De bijeenkomst kan worden bijgewoond door een beperkt aantal mensen, in eerste instantie op uitnodiging. **Laat daarom svp snel weten of je de bijeenkomst bijwoont.**

De bijdrage van Heidjer Reetz is Duitstalig, waar nodig of wenselijk wordt hij vertaald in het Nederlands. Bij de overige onderdelen zal overwegend Nederlands gesproken worden, waar nodig of wenselijk wordt er vertaald in het Duits.

De bijeenkomst vindt plaats op biologisch-dynamische boerderij 't Leeuweriksveld, van zondag 4 juni 11.00u - maandag 5 juni 17u.

Overnachtingsplaatsen zijn aanwezig. Neem wel een eigen slaapzak mee.

Kosten voor dit weekend: vrijwillige bijdrage, richtbedrag € 40,-

Adres, ook voor opgave en aanmelding: Zandzoom 72, Emmen. tel 0591-381445,

info@leeuweriksveld.nl. Voor een routebeschrijving:

<http://www.leeuweriksveld.nl/contact.html#routebeschrijving>